

Despertar el gegant

Salvador Fernández Calabuig, nou president de la Caixa d'Estalvis de València, perfila una candidatura que sens dubte farà córrer aires nous per l'entitat. Dialogant, obert, conciliador, representa un sector de l'empresariat valencià amb una influència creixent.

Fernández Calabuig, al front de la Caixa.

J. Castelló/R. Castelló

Salvador Fernández Calabuig és, de fa algunes setmanes, president de la Caixa d'Estalvis de València, encapçalant una candidatura, diuen, que comptava amb el suport de sectors progressistes i amb totes les benediccions de l'empresariat valencià més dinàmic. Diuen, també, que al fons de tota la «maniobra» també hi ha hagut el suport decidit dels sectors del PSOE valencià. Siga o no cert, tot això defineix un nou equip que pot ajudar a reviscolar un gegant que molts consideren massa adormit, amb poca força innovadora, des de la situació privilegiada que suposen més de tres-centes oficines arreu del país i un volum de capital que situa l'entitat entre les més importants de l'estat.

Fernández Calabuig, petit empresari del metall, membre de l'equip del president de la patronal valenciana, Pedro Agramunt, té fama d'home dialogant, obert, i forma part, igualment, d'una nova i estranya mena d'empresaris valencians que els economistes esperaven, ja fa dues dècades, com aigua caiguda del cel.

—Vostè ha comentat en algun mo-

ment la necessitat que la Caixa d'Estalvis tinga un caràcter més empresarial. Una primera qüestió, però, és com es podria combinar aquest caràcter amb la dedicació a obra social i cultural que han de mantenir les caixes.

—No hem de confondre els termes. Una cosa és la gestió de la Caixa com a intermediari, a través de la qual, com tot el sistema financer, garanteix els recursos dels seus impositors, i una altra seria la vessant social, a partir de l'obtenció de beneficis. Com que no hi ha accionistes, a part de constituir reserves, ací l'accionista és l'obra social. Jo em referia al tema de gestió empresarial pel que fa a la participació de les activitats productives. La Caixa de València, com totes les altres, és un detallista i està molt present en les economies familiars, però el meu equip, jo mateix, pensem que cal anar a més en l'economia productiva, en l'economia de l'empresa.

—Però es tracta d'empreses molt marcades per les directrius econòmiques del govern, del Banc d'Espanya, per exemple...

—Parle de memòria, però heu de tenir en compte que el seixanta per cent i un poc més de recursos, d'alguna manera, estan intervinguts, millor, canalit-

zats, cap a uns coeficients, com ara l'habitatge... En coeficient de tresoreria, per exemple, en aquests moments estem en el deu per cent, però després n'hi ha fins a un quaranta per cent destinats a obligacions, a bons de la Generalitat, o de la Telefònica... Són uns fons molt intervinguts...

—¿Com es duu la nova directiva de la Caixa amb l'administració autonòmica?

—Molt bé, ara i abans.

—¿I què hi ha de cert en el famós pacte empresaris-Generalitat-PSOE per ocupar els llocs directius de la Caixa?

—Això diuen que deia la premsa. Jo ho he sentit aquests dies passats en més d'una ocasió. Però ha estat una història que algú ha tingut interès a difondre. Et puc assegurar que en aquests moments no és certa. Jo, en primer lloc, no sóc militant del PSOE. I, després, ¿un pacte entre confederació empresarial i socialistes? Això sona raríssim, ¿no?

—Home, no tan estrany. Ara diuen que els empresaris se senten més de gust amb la política econòmica del PSOE que amb la falta de perspectives d'una dreta marejada i dividida.

—Això, potser caldria preguntar-ho a Cuevas. Jo, com a empresari a peu, sempre dic el mateix. L'empresari, dins una economia de mercat, i sembla que, per ara, això és el que hi ha, hem de procurar defensar els interessos concrets i específics de l'empresa. I, a partir d'aquí, tot el que vinga. I potser això ara, em pense, no és una qüestió de color. Una altra cosa seria amb un govern radical... Ara, amb el que hi havia, amb el que tenim ara, el paper de l'empresari és semblant, amb unes regles que la mateixa societat li imposa.

—De company a company de viatge. Des de la Caixa d'Estalvis, ¿com es veu l'absorció de la banca autòctona per part dels grans de l'estat?

—Home, et puc contestar com a va-

lencià. Em sembla que en aquest tema hi ha una gran responsabilitat de la burgesia valenciana. Hauríem de definir quina part toca a cadascú. Però jo tinc clar que, tradicionalment, la classe dirigent —per dir-ho d'alguna manera— ací no ha tingut una especial sensibilitat de cara al sentiment autonòmic. Sembla que les coses estan començant ara a canviar.

—¿I aquesta presa de consciència no arriba un poc tard, ara quan des de la capital de l'estat s'intenta «harmonitzar» econòmicament la perifèria, amb l'entrada en la CEE, etcètera?

—No és només Madrid. Fa temps que el capital estranger ha entrat ací en gran volum. I això ha creat centres de decisió importants que se'ns escapen. Crec que el paper de l'economia valenciana ja està ben clar i ben decidit, com una economia auxiliar. No sé si tens raó quan dius que hem fet un poc tard, però, grans protagonismes, en aquests mo-

ments i ací, em sembla que són ja bastant improbables; no m'atrueria a dir que són encara possibles. Potser dins la resta de l'estat, en unes altres zones, la història serà una altra.

—Una de les funcions essencials de la Caixa, vostè ho ha dit, és l'obra social, cultural, també. Ací hi hauria dues crítiques bastant generalitzades a la gestió anterior. D'una banda, s'ha identificat la institució amb un corrent ideològic, reaccionari, molt concret. De l'altra, l'activitat i el dinamisme en aquest camp han estat ínfims, poc i mal publicitats, escassament compromesos amb qualsevol avantguarda artística o ideològica...

—No negue que això siga cert, que la nostra política cultural haja estat encaminada a un cert sector. Aquells que duen les institucions, involuntàriament o voluntària, marquen la seua empremta personal. D'altra banda, hi ha el tema de la quantitat que es pot destinar a l'obra social. Això depèn de l'obra que

l'entitat ja tinga com a pròpia, que ha de mantenir i a la qual ha de dedicar diners cada any, perquè continue funcionant. Per ampliar l'obra social, cal reduir les despeses que suposa l'obra fixa. Ací hi havia «La Cigüena», hi ha l'institut Citològic. Tot això és una quantitat de diners anuals ja assumida a priori.

—Però «La Cigüena» ja no és de la Caixa.

—No ho és perquè hem volgut recuperar una pila de milions de pessetes, cedint unes funcions que potser no ens corresponien ja tant; milions que ara es diversificaran en unes altres activitats. Tornant al primer punt, també he de dir que el Centre Cultural que la Caixa té a València acull tota classe d'iniciatives, tot el món, és obert a totes les tendències.

—Un centre desapropiat, llogat contínuament a l'activitat de les institucions públiques i amb poca vida pròpia. Unes altres caixes del nostre país, sense comptar amb el volum de recursos de la Caixa de València, es mouen molt més dinàmicament en aquest àmbit, d'una manera més valenta.

—És un problema de falta de mitjans lliures per dedicar-los al tema. Mira, ara mateix, el pressupost d'enguany ja està tancat i aprovat per l'anterior assemblea general. Els que hem entrat ara, de cara a l'exercici actual, no podem gastar-nos ni un duro. Tots els recursos de l'obra social d'enguany ja han estat assignats; ja és una partida tancada.

—¿Però el nou equip directiu és conscient del dirigisme de què hem parlat i de la falta crònica de vitalitat cultural de la Caixa?

—Jo no he parlat de dirigisme. He dit que hi ha hagut una empremta personal, d'un equip, que es fa imprescindible en cada gestió, en tots els casos. Però nosaltres assumim que la diversificació de l'obra social ha de ser un fet i ha d'arribar als màxims sectors possibles. Ha de revertir els seus beneficis en la societat. I, quan dic «societat», dic «societat» en majúscules, que abraça totes les tendències. Encara que ja partim de la idea que mai no pots accontentar tot el món. Cal tenir en compte, també, que dins l'assemblea general, del consell i de la comissió executiva hi ha una associació important de consumidors que pressionaran en aquest sentit, als quals hem d'escoltar.

—Hi ha un altre punt que exigeix un acostament a la societat on treballa l'entitat. Parle de la valencianització de la Caixa.

—Cal ser realistes. La Caixa de València no és més que un reflex de la societat valenciana, al remat. Pot admetre

i ha d'assumir l'actual situació institucional, autonòmica, però ací la situació és difícil. Jo no sé quantes tendències duu, per exemple, el tema lingüístic. ¿A qui ofendràs quan et decantes? ¿La societat valenciana ha assumit del tot un tema tan delicat?

—Però amb una actitud desfasada també s'ofén una part important de la societat, la que accepta el model de llengua que s'ensenya en totes les escoles, sense anar més lluny.

«La Caixa de València no és més que un reflex de la societat valenciana».

—No és un tema fàcil. No cal que ho diga jo. De moment, hem fet un gest molt simple. Només arribar ací hem fet imprimir targetes, saludes i cartes en valencià. I al que ho demana li contestem en valencià. Volem mantenir unes relacions en valencià, en el valencià més eclèctic possible, amb tot el món. A poc a poc, tot això ha de ser més fàcil, i tots ho assumirem. És un tema que hem plantejat en comissió executiva, i en el qual treballarem, però amb tota la prudència que demana.

—Alguna crítica més. Per exemple, el «gegantisme», entre cometes, de la Caixa d'Estalvis de València. En les comarques centrals valencianes no hi ha cap altra entitat que li haja suposat una competència d'igual a igual. Això ha pogut provocar una certa desídia, una burocratització.

—Totes les entitats corren el, diguem-ne, perill de fer-se grans, i això els és bo i, en algun aspecte, també els pot afectar negativament. La dinamicitat d'una empresa mitjana o menuda sempre és superior. Però, d'altra banda, una empresa com aquesta, amb un alt volum de recursos humans, de recursos propis,

és capaç, per ella mateixa, de dinamitzar-se. I, a més, estem treballant intensament la possibilitat d'agilitar els nivells de decisió, la nostra agressivitat, en una paraula.

—Però, davant el client típic de la Caixa, el modest impositor, de llibreta, no pot passar que, com ja se'l té segur...

—El client de qualsevol empresa em pense que mai no és segur del tot. Aquesta és una opinió molt particular. El director d'una oficina de caixa mai

no ha d'estar satisfet de la quantitat i la seguretat dels seus clients. Sempre ha de buscar oferir-los més coses, ha de guanyar-se'ls contínuament. Aquest és el seu paper. I, a més, partim d'un supòsit que no és cert del tot, perquè, si pensem en la Comunitat Valenciana, al nord, a Castelló, i al sud, a Alacant, tenen entitats pròpies amb una gran força, ben arrelades. Entre els intermediaris financers no podem sentir-nos segurs ni allí on tenim més oficines. Tot el món va darrere de l'impositor menut.

De tota manera, des del nou equip directiu, podem garantir des d'ara tota l'empenta necessària si arribem a detectar algun nivell on, en efecte, calga un impuls en el funcionament. Si hi ha alguna cosa clara, és que el futur per als intermediaris financers és molt complex, molt dur, perquè estem en un mercat molt agressiu, i el nostre no ho és menys que qualsevol altre. Hi ha moltes idees que ens poden servir, idees que, inclús, ja es realitzen a Europa. Fins on siga possible, tota la gent que treballa en la Caixa volem treballar totes aquestes possibilitats. □